

การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล
นครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
CHILDHOOD DEVELOPMENT CENTER IN NAKORN CHEDI
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
PASANG DISTRICT, LAMPHUN PROVINCE

ผู้วิจัย ดวงมณี สุริยาส่องไฟร¹
อาจารย์ที่ปรึกษา อุเทน ปัญโญ²
 สุวรรณ หมั่นตาบุตร³

การค้นคว้าอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยในการพัฒนา และแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ ครูผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งหมด จำนวน 136 คน และกลุ่มผู้ร่วมการสนทนากลุ่ม ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ ตัวแทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตัวแทนผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น และครูสังกัด สพฐ. ค.ศ. 3 การศึกษาปฐมวัย รวมจำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และประเด็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สำหรับการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลการวิเคราะห์ด้วยตารางประกอบความ ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง

ผลการศึกษา พบว่า ระดับปัจจัยในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเรียงตามลำดับมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก รองลงมา คือ ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ปัจจัยด้านการสร้างหลักสูตร

¹ นักศึกษามหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

² รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

³ อาจารย์ ดร., อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ที่เหมาะสม ปัจจัยด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ปัจจัยด้านการบูรณาการ
เรียนรู้ และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แนวทางดังนี้

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ ร่วมกับทุกฝ่าย ควรจัดสรรงบประมาณ
ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซ่อมแซม ปรับปรุง ดูแล ครุภัณฑ์ จัดสรร
บุคลากรเพิ่ม ประสานงาน/ขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการที่เกี่วข้องกับส่วนราชการอื่น
เช่น มูลนิธิ ภาคธุรกิจเอกชน และชุมชน สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของเด็ก และควบคุม ดูแล การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

คำสำคัญ: อบต.นครเจดีย์, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ABSTRACT

The objectives of this independent study are to determine (1) factors affecting the development and (2) the development model of a Childhood Development Center under the responsibility of Nakorn Chedi Subdistrict Administrative Organization (SAO), Pa Sang District, Lamphun province. The sample groups in this study composed of chief executive of Nakorn Chedi SAO, chief administrator of Nakorn Chedi SAO, Childhood Development Center executive board, Nakorn Chedi SAO's members, nursery teachers, and the parents; 136 people total. The sample group chosen for focus group discussion was selected by purposive sampling method including 19 people of chief executive of Nakorn Chedi SAO, chief administrator of Nakorn Chedi SAO, representatives of Childhood Development Center executive board, Nakorn Chedi SAO's members, chief executive of Nakorn Chedi Childhood Development Center, representatives of parents, nursery teachers, and primary school teachers. Tools used in this study were questionnaires on factors affecting the development of Childhood Development Center and focus group discussion on issues about development models of a Childhood Development Center. The analysed data from questionnaires were presented in percentage, mean, and standard deviation. Then present the analysed data by tables with descriptive essay. The data collected from focus group discussion was analysed by content analysis method and concluded by descriptive essay.

Factor that most affected the development of Childhood Development Center is the environment which support children's learning progress. Other important factors are activities supporting children's learning progress, appropriate learning program me, evaluation of children's learning progress and development, children's integrative learning, and relationship between teacher and child's family respectively.

From the study's participants focus group discussion, some development models can be determined. Nakorn Chedi SAO's chief executive and executive board members should allocate budget to adjust an environment to support child's learning progress. The child center's equipments should be repaired and maintained to be ready to use. More efficient personnel should be hired or allocated into the Childhood. Development Center. The organization should cooperate with other agencies such as foundations, private business sectors, or communities for additional financial supports. The administration and operation procedures in the Childhood Development Center should be closely monitored and looked after.

Keywords: Nakorn chedi subdistrict Development, Childhood Development center

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ซึ่งได้บัญญัติสิทธิในการศึกษา ซึ่งในมาตรา 80 (3) ได้กำหนดให้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกของความเป็นไทย มีระเบียบวินัย ดำเนินถึงประโยชน์ส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและจัดการศึกษาปฐมวัยให้จัดในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.))

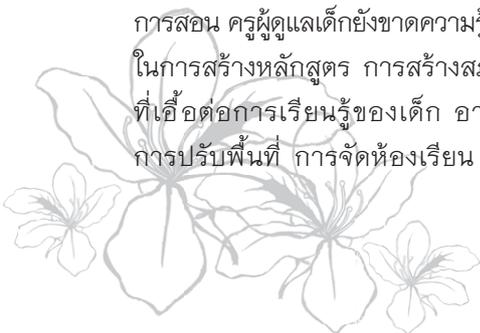
นโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาเด็ก เยาวชน พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 รัฐบาลได้เริ่มนโยบายการถ่ายโอนการศึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงเป็นสถานที่ดูแลเด็กที่มีอายุระหว่าง 3-5 ปี มีฐานะเทียบเท่ากับสถานศึกษา ซึ่งเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเองและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่างๆ ที่ถ่ายโอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การดูแลรับผิดชอบงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กถือเป็นภารกิจที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จะต้องจัดการศึกษาและพัฒนาเด็กเล็กในชุมชน โดยทำหน้าที่บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อเป็นการกระจายโอกาส การเตรียมความพร้อม และพัฒนาเด็ก

ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมตามวัย และเต็มตามศักยภาพ สามารถเตรียมความพร้อมเด็กเล็กเพื่อให้เด็กมีความพร้อมทางวุฒิภาวะ และแบ่งเบาการดูแลเด็กให้พ่อแม่ผู้ปกครองสามารถประกอบอาชีพได้อย่างผาสุก หมั่นความกังวลใจ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

ปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนครเจดีย์ มีรูปแบบการบริหารโดยบันทึกข้อตกลงร่วมกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์กับคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของแต่ละแห่งระเบียบที่ใช้ในการจัดการบริหาร ให้เป็นไปตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำร่วมกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ในด้านของงบประมาณ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาจัดสรรจากเงินรายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเอง เป็นค่าตอบแทนครูผู้ดูแลเด็ก ค่าอาหารกลางวัน ค่าอาหารเสริม (นม) ค่าวัสดุอุปกรณ์ และอีกส่วนหนึ่งเป็นงบประมาณที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรับการจัดสรรจากรัฐส่วนหนึ่ง เป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์ มาสนับสนุนตามศักยภาพของแต่ละท้องถิ่น นับเป็นระยะเวลากว่า 10 ปีแล้วที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย แต่การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานยังขาดปัจจัยหลายๆ อย่าง เช่น การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ในการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างหลักสูตร การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อาคารสถานที่ การปรับพื้นที่ การจัดห้องเรียน งบประมาณ

ในการดำเนินงาน การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กยังไม่มี การรายงานผลให้องค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ (แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์, 2554)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะผู้มีหน้าที่หลักในการรับผิดชอบงานด้านการศึกษา และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความต้องการศึกษาระดับปัจจัยในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ตามหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย และเป็นแนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมีกรอบการศึกษา คือ การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การบูรณาการการเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก เพื่อให้การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนครเจดีย์ เป็นไปอย่างเป็นระบบ มีมาตรฐานมีคุณภาพตามหลักวิชาการ ตามความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และได้นำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดนโยบายของผู้บริหาร และปรับปรุงการบริหารจัดการด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพตรงตามความต้องการของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ประกอบด้วย คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 3 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 41 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 26 คน ครูผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 9 คน และผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 126 คน รวมทั้งสิ้น 205 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% จากประชากรจำนวน 205 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 136 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการจัดสนทนากลุ่มแบบ (Focus Group Discussion) ใช้การเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย นายกองคการบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 1 คน ตัวแทนคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 2 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 คน ตัวแทน

ผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 คน ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น จำนวน 1 คน และครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิชาเอกปฐมวัย จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 19 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

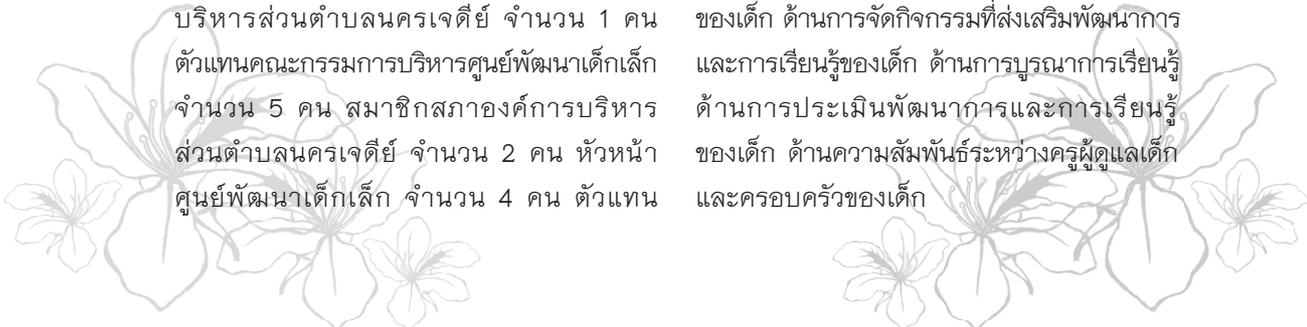
เครื่องมือรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามและการจัดสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อาชีพ เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 6 ด้าน คือ 1) ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม 2) ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก 3) ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก 4) ด้านการบูรณาการเรียนรู้ 5) ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก และ 6) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็กตามแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย เครื่องมือเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นกรอบการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย 6 ประเด็น คือ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก

2. การจัดสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion

รวบรวมข้อมูลจากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหา โดยมีผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ นำข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหาผู้วิจัย (บันทึกเทป/จดบันทึก) เพื่อการวิเคราะห์ประเด็นที่จะใช้สร้างแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลน้ำดิบ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ต่อไป

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

1. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (validity) ของเนื้อหาในแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ และความถูกต้องของภาษา แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

2. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับคณะผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำดิบที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลน้ำดิบ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) 0.90

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกลุ่มตัวอย่าง คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

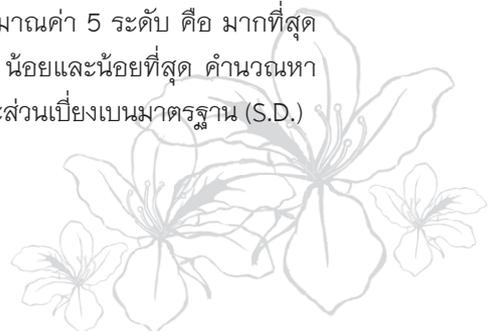
นครเจดีย์ ผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ และผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 136 คน และจัดสนทนากลุ่มแบบ Focus Group Discussion ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 1 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 1 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 คน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 5 คน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ จำนวน 2 คน ผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 4 คน ครูผู้ดูแลเด็กดีเด่น จำนวน 1 คน และครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาขาวิชาปฐมวัย จำนวน 1 คน รวมจำนวน 19 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ ซึ่งแยกวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 6 ด้าน ตามแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัย และปัจจัยในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นกรอบการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย 6 ประเด็น คือ ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านการบูรณาการเรียนรู้ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก ตอนที่ 3 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาแยกประเด็น

การจัดสนทนาแบบกลุ่ม Focus Group Discussion โดยนำผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม มาจัดเป็นประเด็น เพื่อกำหนดประเด็นต่างๆ ในการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และแนวทางในการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัจจัยและแนวทางที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มีรายละเอียดดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยรวมทั้ง 6 ด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ปัจจัยด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก (ค่าเฉลี่ย 4.57) มีผลต่อการพัฒนามากที่สุด ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก (ค่าเฉลี่ย 4.07) ปัจจัยด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 3.95) ปัจจัยด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก (ค่าเฉลี่ย 3.92) ปัจจัย

ด้านการบูรณาการเรียนรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.85) มีผลต่อการพัฒนาในระดับมาก และปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก (ค่าเฉลี่ย 3.34) มีผลต่อการพัฒนาในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน สรุปตามลำดับได้ ดังนี้

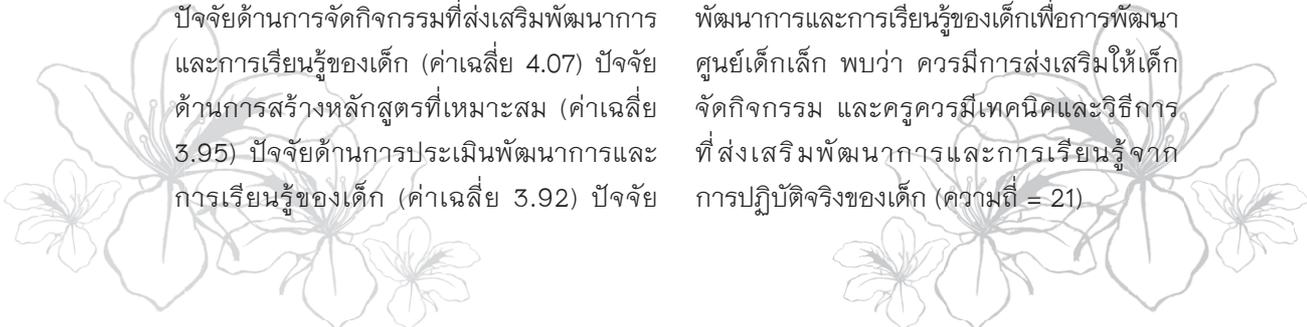
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็กเพื่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก พบว่าควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นออกเยี่ยมบ้าน หรือข้อมูลของเด็กระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและประชุมผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่ = 18)

ด้านการบูรณาการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก พบว่า ควรนำหลักการเรียนรู้ต่างๆ ที่หลากหลายมารวมกัน เพื่อให้เด็กได้รับการเรียนรู้ตามวัยของเด็ก เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจ อยากเรียน อยากรู้ (ความถี่ = 24)

ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก พบว่าควรมีการประเมินการเรียนรู้ การบันทึกพฤติกรรมของเด็กอย่างสม่ำเสมอ (ความถี่ = 35)

ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก พบว่าควรสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เนื่องจากเด็กแต่ละคนมีวัยที่แตกต่างกัน (ความถี่ = 39)

ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก พบว่า ควรมีการส่งเสริมให้เด็กจัดกิจกรรม และครูควรมีเทคนิคและวิธีการที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงของเด็ก (ความถี่ = 21)

ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการพัฒนาคุณย์เด็กเล็ก พบว่า ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของคุณย์พัฒนาเด็กเล็กให้นำอยู่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยเน้นธรรมชาติ เพื่อดึงดูดความสนใจให้เด็กอยากมาเรียนคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก (ความถี่ = 39)

รวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มาจัดสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปแนวทางในการพัฒนาคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ดังนี้

1. แนวทางการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กเพื่อการพัฒนาคุณย์เด็กเล็ก ควรร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการจัดสรรงบประมาณการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านอาคารสถานที่ของคุณย์พัฒนาเด็กเล็กให้ร่มรื่น น่าอยู่ ซ่อมแซม ปรับปรุง ดูแล ครุภัณฑ์สนามเด็กเล่นจัดสรรบุคลากรเพิ่มขึ้น หากมีโครงการที่เกี่วกันควรประสานงานกับส่วนราชการอื่น มูลนิธิ ภาคธุรกิจเอกชนเพื่อขอรับการสนับสนุน/ส่งเสริมงบประมาณจัดทำแผนการดำเนินงานของคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก ควบคุมดูแลการทำงานของ คุณย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลอดจนมีการจัดประชุมปรึกษาหารือ พัฒนาคุณย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกันทุกฝ่าย เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ดึงดูดความสนใจให้เด็กอยากมาเรียน และเตรียมความพร้อมให้เด็กมีพัฒนาการครบทุกด้าน

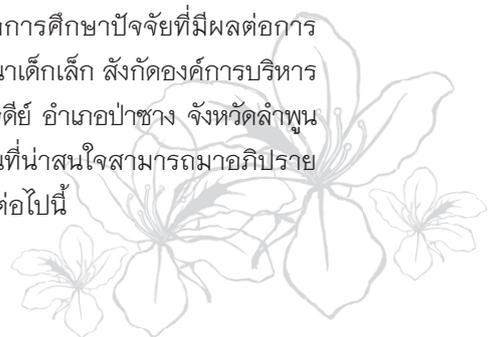
2. แนวทางการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ควรร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของคุณย์พัฒนาเด็กเล็กตามความเหมาะสมในแต่ละกิจกรรม ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงส่งเสริมการสร้าง ความสามัคคีให้กับเด็ก โดยในแต่ละครั้งที่จัดกิจกรรมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการร่วมงานของคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร ให้ครูผู้ดูแลเด็กเข้ารับการฝึกอบรมเทคนิคในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ใน ส่วนของ ครูผู้ ดูแล เด็ก ควรพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ฝึกเด็กให้สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับคุณย์พัฒนาเด็กเล็กใกล้เคียง เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย และสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้ปกครองในการดูแลเด็ก

3. แนวทางการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ควรร่วมมือกับทุกภาคส่วนจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อจัดหาสื่อการเรียนการสอน จัดให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยประสานความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กปฐมวัย เพื่อให้การดำเนินงานด้านหลักสูตรเป็นแนวทางเดียวกัน และนิเทศติดตามการดำเนินงานของคุณย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถอภิปรายในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

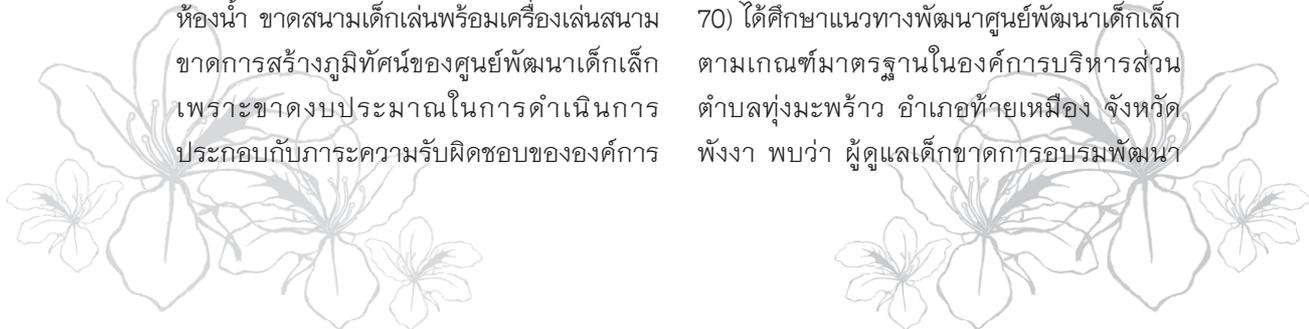

1. ปัจจัยด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยรวมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในแต่ละประเด็นล้วนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้านแบบองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัย เพื่อพัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขหรือเป็นการเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดทำหลักสูตรของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547: 8) ที่กล่าวไว้ว่า การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมจะต้องคำนึงถึงวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กในทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัย

2. ปัจจัยด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญในปัจจัยด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กมากที่สุด อาจมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ได้รับการถ่ายโอนภารกิจงานด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน 3 ศูนย์ และจัดตั้งเองจำนวน 1 ศูนย์ ในส่วนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ถ่ายโอนมาจากกรมการพัฒนาชุมชนนั้น ขาดการปรับพื้นที่พื้นที่บางแห่งยังคงเป็นดินลูกรัง อาคารเรียนห้องน้ำ ขาดสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นสนาม ขาดการสร้างภูมิทัศน์ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะขาดงบประมาณในการดำเนินการ ประกอบกับภาระความรับผิดชอบขององค์การ

บริหารส่วนตำบลมีหมู่บ้านที่ต้องรับผิดชอบจำนวนมากและต้องจัดสรรงบประมาณด้านโครงสร้างพื้นฐานให้แต่ละหมู่บ้านเป็นจำนวนมาก ทำให้การจัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไม่เพียงพอโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จูงใจให้เด็กอยากมาเรียน และตอบสนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ต้องสะอาดดังที่ จรรยา ชินสี (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในปัจจุบันปัจจัยหนึ่งที่ไม่เพียงพอ คือ ขาดงบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณไม่คล่องตัว อาคาร สถานที่ ไม่ได้มาตรฐาน สภาพแวดล้อมภายนอกยังไม่มีความร่มรื่นที่จะตอบสนองต่อการเรียนรู้ของเด็ก

3. ปัจจัยด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก โดยรวมเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ มีการสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เช่น วันสำคัญ งานกีฬา งานวันเด็ก งานบัณฑิตน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณจึงมีการจัดสรรได้ไม่เพียงพอ ประกอบกับครูผู้ดูแลเด็ก ยังมีประสบการณ์ด้านการจัดกิจกรรมน้อยจึงทำให้เกิดความไม่สามารถพัฒนาเด็กเล็กได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กฤษณา จินตรัักษ์ (2553: 70) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามเกณฑ์มาตรฐานในองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา พบว่า ผู้ดูแลเด็กขาดการอบรมพัฒนา

แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน มี 3 แนวทาง ดังนี้

1. ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

ควรตั้งงบประมาณ จัดทำแผนการดำเนินงาน โครงการเสนอของบประมาณหรือจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปีของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นสัดส่วน จัดประชุมหารือ ร่วมหาแนวทางในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ตั้งงบประมาณในการซ่อมแซม ปรับปรุง ดูแลครุภัณฑ์ ตั้งงบประมาณในการจัดสรรบุคลากรเพิ่มขึ้น ประสานงาน/ขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการที่เกี่วข้องภาพกับส่วนราชการอื่น มูลนิธิ ภาคธุรกิจเอกชน และชุมชน สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก จัดทำเวทีประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสานงานกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในการขอความอนุเคราะห์ป้ายสำหรับติดตั้งถนนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดหาป้ายเพื่อบอกทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก วางมาตรการในการระวัง ป้องกัน และรักษาความปลอดภัยที่อาจเกิดขึ้น โดยทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางมาตรการ สอดคล้องกับ จรรยา ชินลี (2552: 58-59) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ควรกำหนดเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสนับสนุนการศึกษาให้เป็นแนวทางเดียวกัน และบริหารจัดการงบประมาณให้มีความคุ้มค่า เปิดโอกาสให้

ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษา ควรปรับปรุงอาคารที่มีอยู่เดิมให้มีความปลอดภัย ควรเพิ่มพื้นที่สีเขียว และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงาม ร่มรื่น เอื้อต่อการเรียนรู้และสอดคล้องกับ กฎชนา จินตรัักษ์ (2553: 72) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาเด็กเล็กตามเกณฑ์มาตรฐานในองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา แนวทางพัฒนา คือ การจัดงานเลี้ยงน้ำชาหรือตั้งกล่องรับบริจาคเพื่อหาเงินทุนในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย ได้แก่ ก่อสร้างกำแพงรั้ว ปรับปรุงห้องน้ำเด็ก และประตูห้องน้ำให้ถูกสุขลักษณะ แยกพื้นที่ใช้สอยให้เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน ติดตั้งมุ้งลวดบริเวณประตูห้องนอนและห้องเรียน และวางระบบมาตรการในการป้องกันความปลอดภัยให้รัดกุมยิ่งขึ้น ในส่วนของการกำหนดอัตราตำแหน่งของบุคลากร ที่ปฏิบัติหน้าที่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มขึ้น ตามภาระงานที่เพิ่มขึ้น เช่น แม่ครัว ภารโรง โดยกำหนดภาระหน้าที่ให้ชัดเจนและเหมาะสมร่วมกัน ควบคุม ดูแลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ธนพล ดอนชวนชม (2552: 120) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ในช่วงที่มีการจัดทำงบประมาณ คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ดูแลเด็ก ควรมีการจัดทำโครงการเสนอของบประมาณในช่วงที่องค์การบริหารส่วนตำบลกองแขกมีการจัดทำแผนพัฒนาสามปี หรือจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี

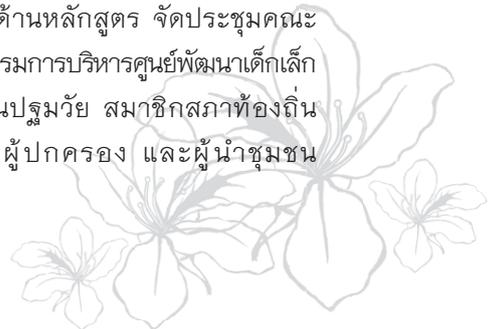
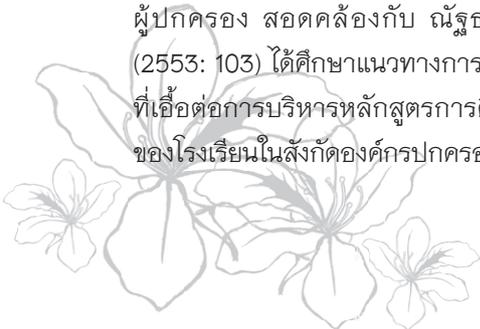
2. ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

ร่วมจัดสรรงบประมาณในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก เช่น โรงพยาบาล สถานศึกษาในตำบล บริษัท ห้างร้าน ในชุมชน จัดสรรงบประมาณในการจัดสรรบุคลากร ตำแหน่ง ครูผู้ดูแลเด็ก เพิ่มขึ้นให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก จากที่ได้รับจัดสรรจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากร การเข้ารับการศึกษาอบรม เพื่อให้ครูผู้ดูแลเด็กมีเทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ ดักดีดา วังคะฮาด (2553: 92) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคำชะอี พบว่า ควรจัดอบรมครูผู้ดูแลเด็กเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ จักรพงศ์ ตั้งธำรงธนวัฒน์ (2554: 61) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า จัดให้มีกิจกรรมและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากขึ้น ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพศูนย์ ร่วมพัฒนาศูนย์ร่วมบริจาคเงิน สนับสนุนสื่อวัสดุสื่อการเรียนการสอน สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ชุมชนปลูกฝังวัฒนธรรมไทยให้เด็กเช่น การทำบุญ การจัดกิจกรรม การพ่อน สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองในการดูแลและจัดการเรียนรู้ให้เด็ก ปรับปรุงการดูแลเด็กตามคำแนะนำของผู้ปกครอง สอดคล้องกับ ฉันทยาน์ สนิษิต (2553: 103) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า แนวทางการจัดการปัจจัยในการปฏิบัติตามแผน ต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การผลิตสื่อและการใช้สื่อจะต้องสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียน

3. ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม

ร่วมวางแผนพัฒนาหลักสูตรยึดหลักสูตรแกนกลางปฐมวัย พ.ศ.2546 กับทุกภาคส่วน นิเทศ ติดตามการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดประสบการณ์เรียนรู้ การประเมินผลการดำเนินงานและให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาร่วมให้ความรู้และแนะนำการจัดประสบการณ์ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดแหล่งเรียนรู้ควรเพิ่มเติมมุมในการจัด เช่น มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี มุมบ้านมีสมุดสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน และกำชับให้ผู้ปกครองนำมาส่งทุกครั้งมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีความเสียสละ มีความกระตือรือร้น เพื่อให้ สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน จัดทำหลักเกณฑ์การรับเด็กเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามระเบียบของหน่วยงานราชการ มีการประชุมผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง สอดคล้องกับ จักรพงศ์ ตั้งธำรงธนวัฒน์ (2554: 61) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม พบว่า ให้มีการนิเทศติดตามการจัดการกระบวนการสอนเป็นระยะ ในส่วนของการวางแผนการดำเนินงานด้านหลักสูตร จัดประชุมคณะผู้บริหาร คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้เชี่ยวชาญด้านปฐมวัย สมาชิกสภาท้องถิ่น ครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชน

ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร สอดคล้องกับ รัตนดล ดอนชวนชม (2552: 118–119) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ต้องการให้คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานด้านหลักสูตรเป็นแนวทางเดียวกัน ยังสอดคล้องกับ ญัฐธยาน์ สนิมัต (2553: 103) ได้ศึกษาแนวทางการจัดการ ปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่ ด้านปัจจัยด้านครูผู้สอน แนวทางการพัฒนา พบว่า การวางแผน ต้องมีการวางแผน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การผลิตสื่อ การใช้สื่อ รวมถึงการศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

การนำผลการศึกษาไปใช้ควรคำนึงถึงบริบทของโรงเรียนด้วย เพราะความแตกต่างของสภาพบริบทอาจทำให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพต่างกัน

1. ควรสนับสนุนงบประมาณ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและปรับปรุงภูมิทัศน์ในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

2. ควรสร้างหลักสูตรของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยนำหลักการเรียนรู้ที่หลากหลาย มาบูรณาการร่วมกัน มีการนิเทศติดตาม การประเมินการเรียนรู้ การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของครูผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2547). คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. [ม.ป.ท.: ม.ป.ท.].
- กฤษณา จินตรักษ์. (2553). แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามเกณฑ์มาตรฐานในองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จรรยา ชินลี. (2552). แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จักรพงษ์ ตั้งธำรงธนวัฒน์. (2554). แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลท่าอุเทน อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม. รายงานการศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐธยาน์ สนิ่นัด. (2553). แนวทางการจัดการปัจจัยที่เอื้อต่อการบริหารหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนพล ดอนชวนชม. (2552). แนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศักดิ์ดา วังคะฮาด. (2553). แนวทางพัฒนาศูนย์เด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลคำชะอี อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร. รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่นมหาวิทยาลัยขอนแก่น.

